

TEXTANALYS AV LEKTIONSTIPS

– DIGITALA VERKTYGS IMPLEMENTERING I
PRAKTIKEN

Avanceradnivå
Pedagogiskt arbete

Bengtsson, Kristina
Hajnold, Kalina

2019-LÄR1-3-A72

HÖGSKOLAN I BORÅS

Program: Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, HT 2015

Svensk titel: *Textanalys av lektionstips - digitala verktygs implementering i praktiken*

Engelsk titel: *Text analysis of lesson tips - digital tools implementation in practice*

Utgivningsår: 2019

Författare: Kristina Bengtsson och Kalina Hajnold

Handledare: Anita Norlund

Examinator: Jakob Billmayer

Nyckelord: lektionstips, digitala verktyg, skrivundervisning, uttalanden, användning, relationer.

Sammanfattning

Under lärarutbildningen har vi uppmärksammat hur digitala verktyg kan användas inom skrivundervisningen. Det bidrog till ett intresse för att undersöka hur olika digitala verktyg kan vara gynnsamma inom elevers skrivutveckling. Vidare har vi uppmärksammat en digital kollaboration mellan verksamma lärare genom lektionstips som finns tillgängliga på olika hemsidor. Därav valde vi att undersöka hur dessa lektionstips beskriver användandet av digitala verktyg i skrivundervisningen.

Syftet är att undersöka på vilka sätt digitala verktyg används inom skrivundervisningen i årskurs F - 3. Undersökningen genomförs genom textanalys av lektionstips som finns tillgängliga på en specifik hemsida. För att uppnå syftet ställs följande frågeställningar:

- Vilka uttalanden kan utläsas om digitala verktyg i skrivundervisningen?
- Hur beskrivs användandet av digitala verktyg i skrivundervisningen?
- Vilka tips ges på digitala verktyg i skrivundervisningen?
- Vilka förhållanden kan påverka digitala verktyg i skrivundervisningen?

Urvalet av lektionstips har genomförts genom en granskning av tillgängliga lektionstips från hemsidan lektionsbanken.se. Därefter genomfördes textanalysen utifrån teorin om praktik och praktikarkitekturer. Resultatet av vår textanalys har visat på vilka uttalanden tipsare har om digitala verktyg i skrivundervisningen. De har bland annat uttalat hur digitala bilder eller musik kan bidra till elevers inspiration. Vidare har resultatet visat på hur digitala verktyg används i skrivundervisningen. De olika verktygen har använts vid introduktion, under och i slutet av skrivundervisningen. Därefter har resultatet visat på relationer i lektionstips mellan lärare och till styrdokument. Av detta kan vi se ett kollegialt lärande i lektionstips genom ytterligare tips på digitala verktyg, undervisningsmetoder eller andra länkar till verksamma lärare. Slutligen visar resultatet av textanalysen hur praktikarkitekturerna, det vill säga de yttre arrangemangen möjliggör eller hindrar hur digitala verktyg används i skrivundervisningen.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING	1
Syfte och frågeställningar	2
TIDIGARE FORSKNING	3
Forskningsbeskrivning	4
TEORETISKT RAMVERK	6
METOD	9
Urvalskriterier	9
Genomförande och urval	9
Etiska ställningstagande	10
Validitet och reliabilitet	10
Textanalys	11
Första steget av textanalys	11
Andra steget av textanalys	12
RESULTAT	13
Uttalanden om digitala verktyg i skrivundervisningen	13
Tillämpningar av digitala verktyg i skrivundervisningen	15
Relationer mellan lärare eller till styrdokument i lektionstips	16
Påverkan av yttre arrangemang i skrivundervisningen	17
DISKUSSION	20
Metoddiskussion	20
Resultatdiskussion	21
Uttalanden om digitala verktyg i skrivundervisningen	21
Beskriven användning av digitala verktyg i skrivundervisningen	22
Relationer utlästa mellan lärare eller till styrdokument	24
Yttre arrangemangs möjliggörande eller hindrande inom praktiken	24
Didaktiska konsekvenser	25
Fortsatt forskning	26
REFERENSER	
BILAGA 1 - URVALSPROCESS	
BILAGA 2 - ANALYS	

FÖRORDET

Vi har valt att genomföra urvalsprocessen och kodningen av valda lektionstips både enskilt och gemensamt. Efter att vi formulerat syftet och frågeställningarna kunde vi påbörja urvalsprocessen genom att sammanställa urvalskriterier gemensamt. Därefter delade vi upp arbetet när vi sökte lektionstips som skulle ingå i arbetet. Vidare genomfördes en gemensam granskning av valda lektionstips. Kodningen av lektionstips genomfördes först enskilt genom en uppdelning av valda lektionstips. Slutligen sammanställdes kodningen gemensamt i en tabell. Detta för att vi valt att genomföra textanalysens två steg gemensamt. Arbetet har korrigerats gemensamt.

INLEDNING

Under utbildningen har vi bekantat oss med digitala verktyg som metod för elevers lärande i olika undervisningssammanhang. Det finns flera undervisningsmetoder som lämpar sig både inom specifika ämnen och som är anpassningsbara för användning i många ämnen. Digitala verktyg kan vara en undervisningsmetod som kan anpassas och användas i ämnesundervisning och för att stötta elevers olika behov. Vi intresserar oss för digitala verktyg som metod i skrivundervisningen. Detta kommer dels från den erfarenhet vi fått under den verksamhetsförlagda utbildning (VFU) och dels på grund av att vi lever i en allt mer digitaliserad värld. Vi har även uppmärksammat en digital kollaboration mellan verksamma lärare. Detta genom tillgängliga hemsidor som delar lektionstips eller annat undervisningsmaterial. Av detta har vi valt att undersöka lektionstips genom en textanalys.

Vi har uppmärksammat olika metoder där digitala verktyg används i skrivundervisningen. En del lärare använder digitala verktyg för att inspirera och motivera elevers skrivande. Andra lärare använder de för att stötta elever i sitt skrivande. Enligt Sofkova Hashemi och Spante (2016) ska digitala verktyg stötta specifika lärandemål när de används som metod i undervisningen. Därav är det viktigt att läraren är medveten om varför det digitala verktyget används samt kan redogöra för hur det kommer användas i undervisningen. Detta poängterar även Chun, Smith och Kern (2016) som viktigt i sin studie om teknologi i språkundervisning. De undersöker frågan om hur lärare ska implementera teknologi i sin undervisning, alltså fokus på processen till meningsskapande och lärande.

Läroplanen för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet 2011 (2018) har som riktlinjer att elever ska få möjlighet att utveckla förmågan att skapa och bearbeta texter. Vidare ska eleverna få möjlighet att arbeta interaktivt med olika texter i digitala miljöer. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla en förståelse för hur individen och samhället påverkas av den digitalisering som sker lokalt och globalt. Som tidigare nämnts har vi valt att göra en undersökning av lektionstips genom att göra en textanalys av tillgängliga lektionstips. Enligt Christofersen och Johannessen (2012, s. 97) har internet blivit revolutionerande för insamling av dokument och annan text eftersom det finns tillgängliga och är enkla att använda. Vi har valt hemsidan lektionsbanken.se eftersom den är en öppen resurs för verksamma lärare. Vidare stöds hemsidan av lärarförbundet och det ser vi som positivt eftersom tipsen är skapade av erfarna lärare samt kopplade till läroplanen.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att undersöka på vilka sätt digitala verktyg används inom skrivundervisningen i årskurs F - 3. Undersökningen genomförs genom textanalys av lektionstips som finns tillgängliga på en specifik hemsida. För att uppnå syftet ställs följande frågeställningar:

- Vilka uttalanden kan utläsas om digitala verktyg i skrivundervisningen?
- Hur beskrivs användandet av digitala verktyg i skrivundervisningen?
- Vilka relationer kan utläsas mellan lärare och till styrdokument i lektionstips?
- Vilka förhållanden kan påverka digitala verktyg i skrivundervisningen?

TIDIGARE FORSKNING

I det här avsnittet kommer tidigare forskning om digitala verktygs användning i skrivundervisningen presenteras. Forskningen kommer huvudsakligen från USA men även studier från Chile, Sverige och Turkiet förekommer. Nedan kommer forskningen att presenteras utifrån syfte, metod och resultat.

Forskningsbeskrivning

Cordero, Nussbaum, Ibaseta, Otaíza och Chiuminatto (2018) hade som syfte att undersöka hur multimodalitet och teknologi kan stötta elever i sitt läsande och skrivande. De undersöker även vilka effekter en interaktiv pekskärm har på elevers skrivande. I studien deltog 51 elever som gick i årskurs 3. Eleverna fick skriva texter på en interaktiv pekskärm och svara på ett frågeformulär. Forskarna använde olika metoder för att analysera texterna och frågeformulären. De använde en beskrivande kvalitativ metod för att analysera hur deltagarna skapade sina texter. Vidare använde de en kvalitativ och induktiv metod för att analysera frågeformuläret. Resultatet av deras studie visade på olika texttyper som skapades av deltagarna. Texttyperna blev kategoriserade i tre huvudkategorier vilka var följande "återberättande", "kreativ design" och "bildbeskrivning". Resultatet visade även på vilken exponering eller erfarenhet deltagarna hade av digital teknologi. Av deltagarna var det mer än hälften som hade tillgång till och använde digital teknologi hemma. Deltagarna använde digital teknologi för att spela, se på film, göra läxor eller umgås med vänner via digitala chattrum.

Kimbell-Lopez, Russell och Cook (2016) hade som mål att exponera elever till skrivprocessen med hjälp av olika digitala medier. Syftet var att utsätta eleverna för skrivprocessen genom olika digitala verktyg. Forskarna utvecklade ett ramverk för en kurs i digital media för 36 elever i årskurs 7 och 8. Kursen beskrevs som ett projekt och var uppdelad i fyra faser. Under varje fas fick eleverna arbeta enskilt eller i grupp med olika uppdrag. Studiens resultat visade på en utveckling av kompetens för skrivande hos eleverna. Eleverna utsattes för skrivande på olika sätt för att skriva utkast och korrigera text både tillsammans och enskilt. De använde exempelvis Microsoft paint, Microsoft moviemaker och video editing software. Resultatet av studien visade även på ett kollaborativt förhållningssätt mellan eleverna eftersom de stöttade varandra i skrivarbetet.

Sofkova Hashemi (2017) hade som syfte att undersöka ett multimodalt meningsskapande bland elever. Detta eftersom hon vill uppmärksamma det förändrade text- och medielandskap som inträffat i klassrummet. I hennes studie deltog 82 elever i årskurs 2 och fyra lärare från fyra olika klasser. Studien beskrivs som ett projekt där forskaren använde en etnografisk metod vid insamling av data. Hon analyserade data från 12 deltagare som under projektet fick uppdrag de skulle lösa enskilt. Under uppdraget fick deltagarna välja vilket digitalt medel de skulle använda utifrån de resurser som fanns tillgängliga. Resultatet visade på olika typer av digitala funktioner som deltagarna använde under uppdraget. Funktionerna var olika semiotiska resurser som exempelvis film, ljud, bild och text. Resultatet visade även på olika möjligheter som digitala verktyg kan erbjuda elever när de ska skapa text. Detta utifrån de semiotiska resurserna som fanns tillgängliga inom digitala verktyg.

Stover, Kissel, Wood och Putman (2015) hade som syfte att undersöka lärares upplevda erfarenheter om det digitala verktyget VoiceThread i undervisningen. Vidare undersöktes hur lärarna anpassade verktyget för sina elever. Studien genomfördes som en kollektiv fallstudie med fokus på tre lärare i tre olika klasser och årskurser. Resultatet av studien uppmärksammade de positiva och negativa upplevelserna lärarna hade om VoiceThread i undervisningen. De positiva upplevelserna var engagemang, autentisk respons, förbättrat flyt och självförtroende bland eleverna. De negativa upplevelserna av lärarna rörde bristande kunskaper om verktyget samt en tidsbrist.

Stover, Yearta och Sease (2014) undersökte hur lärarstudenters kunskaper om läs- och skrivundervisningen utvecklades genom ett brevväns projekt. Syftet var att undersöka tre frågor: hur utvecklas lärarstudenters förståelse för läs- och skrivundervisning? Hur kan projektet bidra till studenternas utveckling som framtida lärare? Samt hur det digitala mediet påverkar lärarstudenternas utveckling. I studien deltog 30 deltagare varav nio var lärarstudenter och 21 var elever. Forskarna använde en kollektiv fallstudiemetod för att undersöka detta. Resultatet visade på hur lärarstudenterna kunde anpassa undervisningen utifrån enskilda elevers behov. Vidare påvisades en förståelse för hur värdefull användningen av digitala verktyg kan vara i skrivundervisningen.

Warren, Dondlinger och Barab (2008) undersökte huruvida spelprogrammet Anytown och "problem based learning" (PBL) i skrivundervisningen kunde förbättra elevers skrivande. Syftet var att undersöka tre hypoteser genom en jämförelsestudie. En jämförelsestudie innebär att en behandlingsgrupp och en jämförelsegrupp undersöks. I behandlingsgruppen tillämpas Anytown och PBL i skrivundervisningen. I jämförelsegruppen tillämpas endast PBL i skrivundervisningen. Deltagarna valdes slumpvis ut genom en quasi-experimentell metod, sammantaget deltar 44 elever och 2 lärare i studien. I början av studien genomförs ett pre-test och i slutet av den genomförs ett post-test för att forskarna ska jämföra resultatet av testerna. Resultatet visade på en reducerad tid för lärare att besvara elevfrågor i behandlingsgruppen. Vidare gjordes fler frivilliga uppgifter i behandlingsgruppen jämfört med jämförelsegruppen. Även elevers prestationsnivåer inom skrivandet skilde sig något mellan de två grupperna.

Warren, Dondlinger, Stein och Barab (2009) hade också genomfört en jämförelsestudie där de undersökte vilka konsekvenser spelprogrammet Anytown har för lärare och elever i skrivundervisningen. Syftet med studien var att undersöka vad som fungerade och vad som kunde förbättras i praktiken. Forskarna använde en "mixed-method" i sin studie för att undersöka de kvalitativa resultaten. Liknande tidigare studie undersöks en behandlingsgrupp och en jämförelsegrupp där spelprogrammet Anytown införs i behandlingsgruppen. I studien deltog 44 elever och två lärare i årskurs 4. Vid tio tillfällen i varje grupp jämfördes observationer. Resultatet visade på skillnader mellan eleverna och lärarna i de två grupperna. Eleverna i behandlingsgruppen arbetade längre med uppgifter än eleverna i jämförelsegruppen. Läraren i behandlingsgruppen spenderade mindre tid än läraren i jämförelsegruppen på att besvara elevfrågor.

Yamac och Ulusoy (2016) undersökte vilka effekter Digital storytelling hade på elever i årskurs 3 och om dessa förbättrade skrivförmågan. Forskarna genomförde en aktionsforskning, vilket innebär att forskarna samarbetade med läraren i klassrummet. Deltagarna i studien var 26 elever i årskurs 3 och studien pågick under åtta veckor. Under dessa veckor fick deltagarna skapa digitala berättelser enskilt, parvis och i grupp. Dessa berättelser kodades och blev granskade av två utomstående akademiker. Resultatet visade på att elevernas textkvalité hade förbättrats, till exempel ordvalet, organisationen, idén och meningarnas flyt. Eleverna började även planera inför och under sitt skrivande. Vidare förbättrades eleverna datorkompetens inom informationssök och användandet av olika digitala program.

Zoch, Adams-Budde och Langston-Demott (2016) undersökte vilka erfarenheter en grundskoleelev fick av att komponera digitala texter. Eleven som ingick i studien ansågs ha svårt för att skriva och identifierade sig som en dålig författare. Däremot hade eleven god kunskap om digital teknik och matematik. Deltagaren var en elev i årskurs 4 som fick delta i en fallstudie på ett sommarskrivläger. Målet med lägret var att stötta skrivutvecklingen hos eleven med hjälp av olika digitala verktyg, bland annat Microsoft word. Resultatet visade att eleven blev engagerad och trivdes med att skriva genom olika digitala verktyg. Eleven fick även välja ämne att skriva om och kollaborera med andra elever på lägret. Resultatet visade även att eleven utvecklats genom textskapande och fick en positiv uppfattning om sitt egna skrivande.

De nio studierna visar på vilka effekter som olika digitala verktyg har på läs- och skrivundervisningen. De digitala verktyg som använts i studierna är exempelvis interaktiv pekskärm, VoiceThread, Anytown, Digital storytelling, Microsoft paint, Microsoft photostory, moviemaker, Microsoft word. Dessa verktyg kan användas inom skrivundervisningen på olika sätt. Det blir därför intressant att undersöka om liknande digitala verktyg finns beskrivna i tillgängliga lektionstips. Vidare är det av intresse att undersöka hur de digitala verktygen beskrivs i lektionstips att de ska användas i skrivundervisningen i den svenska skolan.

TEORETISKT RAMVERK

Det teoretiska ramverk som används i arbetet bygger på en praktikteori som har utvecklats vidare av flera forskare. Kemmis (2009, ss. 464 - 466) förklarar att det finns en olik forskning som har teorier om praktik och förståelsen om praktik. Han hänvisar bland annat till Theodor Schatzki som skildrar *sayings* och *doings* i relation till praktiken. Vidare nämner han Pierre Hadot som talar om alla tre begrepp, dock inom en filosofisk teori. Utifrån Schatzkis och Hadots teorier om praktik har Kemmis (2009) tillsammans med andra forskare utvecklat begreppen *sayings* och *doings* med tillägget *relatings*. Detta har i sin tur utvecklats vidare till en teori om praktikarkitektur som belyser olika yttre arrangemang, vilka påverkar praktiken. Begreppet yttre arrangemang innebär olika organisationers, kulturers eller samhällspolitiska faktorer som påverkar kontexten. Dessa arrangemang kallar Kemmis (2009) för *cultural-discursive*, *material-economic* och *social-political*. Vidare beskriver Kemmis (2009, s. 466) att *practice architectures* eller praktikarkitekturer formar en individs praxis utifrån olika förutsättningar för praktiken. I citatet nedan beskrivs kopplingen mellan arrangemangen till *sayings*, *doings* och *relatings*.

For example, what education *means* (thinking, saying) to a teacher is always already shaped by ideas that pre-exist in various discourses of education; how education is *done* (doing) is always already shaped by the material and economic resources made available for the task; and how people will *relate* to one another in educational settings and situations (*relatings*) is always already shaped by previously established patterns of social relationships and power.

(Kemmis, 2009. s. 466)

Citatet synliggör hur praktikarkitekturerna kan kopplas till *sayings*, *doings* och *relatings*. *Sayings* är de idéer och uttalanden lärare har om och i sin praktik. De uttalanden som lärare har möjliggörs eller hindras av det *cultural-discursive* arrangemanget. *Doings* är vad som är möjligt att göra i praktiken, utifrån det material och ekonomiska resurser som finns tillgängliga för lärare. Det innebär alltså att ett *material-economic* arrangemang möjliggör eller hindrar vad som görs i praktiken. Slutligen är *relatings* relationer som läraren har till andra, exempelvis kollegor, elever eller andra maktrelationer. Det innebär att ett *social-political* arrangemanget möjliggör eller hindrar dessa relationer. Liknande förklarar Langelotz (2017, ss. 31 - 32) att praktikarkitekturerna, det vill säga de yttre arrangemangen, förmedlas genom tre dimensioner. Den semantiska dimensionen ger sig i uttryck genom vårt tal (*sayings*) om och i praktiken. Den fysiska dimensionen sker genom våra handlingar (*doings*) i praktiken. Den sociala dimensionen utspelar sig i de relationer (*relatings*) vi befinner oss inom och har till andra.

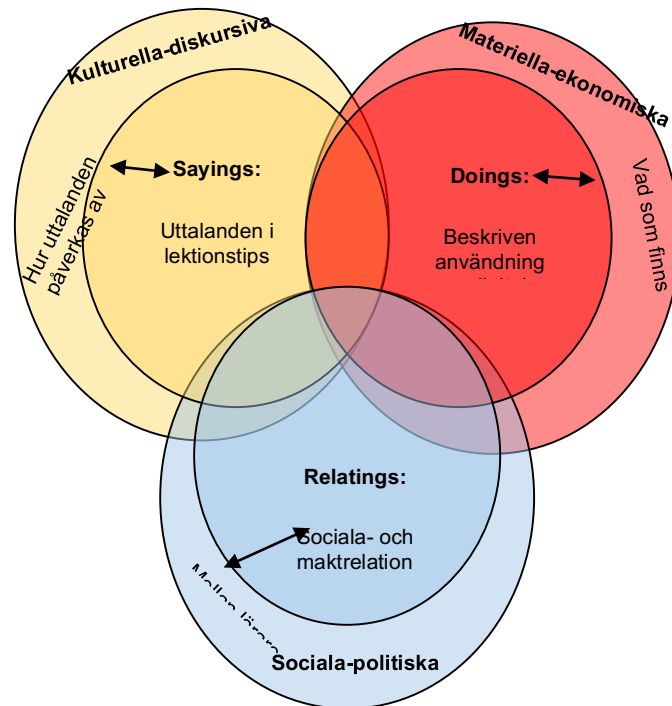
Vi anser att dessa dimensioner kan undersökas genom en textanalys. I lektionstips beskrivs en praktik och där kan vi utläsa uttalanden om digitala verktyg. Det är alltså den semantiska dimensionen i lektionstipset. Vidare beskrivs användningen av digitala verktyg i skrivundervisningen i lektionstips. Detta är i sin tur den fysiska dimensionen, dock är det en

beskrivning av den. Slutligen kan vi utläsa relationer mellan lärare och till styrdokument i lektionstips, vilket hör ihop med den sociala dimensionen.

Ytterligare viktiga begrepp för att förstå det teoretiska ramverket är *inzoomning* och *utzoomning*. Enligt Langelotz (2017, ss. 20-21) innebär inzoomning att forskaren undersöker praktiken från olika avstånd. Inzoomningen kan ske *utifrån* eller *inifrån* en praktik. Utifrån en praktik innebär exempelvis att forskaren observerar praktiken och finns med i bakgrunden utan att påverka. Inifrån en praktik innebär att forskaren är aktiv i praktiken och kan påverka. Utzoomning innebär att forskaren undersöker vilka utomstående faktorer som påverkar kontexten i praktiken. Det innefattar exempelvis hur de *cultural-discursive*, *material-economic* och *social-political* arrangemangen påverkar *sayings*, *doings* och *relatings* i praktiken. Vidare i arbetet kommer vi att använda Langelotz (2017, s. 31) översättning av arrangemangen och de är kulturella-diskursiva, materiella-ekonomiska och sociala-politiska.

Vi anser att detta teoretiska ramverk tillsammans med en textanalys av lektionstips kan bidra till en ökad förståelse om digitala verktyg i skrivundervisningen. Detta för att uppfylla syftet genom att besvara frågeställningarna. I lektionstips ser vi att *sayings*, *doings* och *relatings* går att utläsas. Detta eftersom lektionstips är beskrivningar av en undervisningspraktik. För att undersöka *sayings*, *doings* och *relatings* i lektionstips kan vi genomföra en inzoomning utifrån beskrivningen av undervisningspraktiken. Inzoomningen sker utifrån eftersom vi inte kan påverka hur lektionstips skapas. Detta eftersom vi valt att endast använda färdiga lektionstips som finns tillgängliga på internet. Vidare exempel på *sayings*, *doings* och *relatings* ur lektionstips ges i avsnittet metod.

Utzoomning av lektionstips kan också genomföras genom en textanalys. Detta genom att undersöka vilka faktorer som kan påverka beskrivningen av undervisningspraktiken. Det innebär att vi redogör för hur kulturella-diskursiva, materiella-ekonomiska och sociala-politiska arrangemang kan påverka vad som beskrivs i lektionstips. Vidare exempel på yttre arrangemang i relation till lektionstips ges i avsnittet metod.

Figur 1 - Koppling mellan de yttre arrangemangen till *sayings*, *doings* och *relatings*.

METOD

I det här avsnittet redogörs för det tillvägagångssätt som gjorts vid urvalskriterier, genomförande och urval, etiska ställningstagande, reliabilitet, validitet och textanalysens två steg.

Urvalskriterier

Vi har valt att analysera lektionstips som finns tillgängliga på hemsidan lektionsbanken.se. Innan vi påbörjade urvalsprocessen sammanställde vi urvalskriterier för att precisera vilka lektionstips som fick ingå i arbetet, vilket styrks av Johansson och Svedner (2006, s. 104). De kriterier som styr vårt urval är följande: skrivundervisning, ämnet svenska, digitala verktyg nämns och koppling till läroplanens kunskapskrav eller förmågor för årskurs F - 3. Dessa urvalskriterier anser vi uppfyller vårt syfte eftersom vi vill undersöka digitala verktygs användning inom skrivundervisning i årskurs F - 3. Vi anser även att en tydlig koppling till läroplanen kan styrka innehållet i lektionstips. Nedan presenteras en lista av urvalskriterierna i en tabell, se tabell 1.

Tabell 1: Lista av urvalskriterier.

Inkluderingskriterier:
Skrivundervisning
Ämnet Svenska
Digitala verktyg nämns
Lgr11 kopplas till åk F - 3

Genomförande och urval

Valet av hemsidan lektionsbanken.se bygger på att de tillgängliga lektionstips tydligt kopplas till kunskapskraven i läroplanen. Det första vi gjorde var att gå in på hemsidans startsida och klickade oss vidare till fliken "lektionstips". Därefter kunde vi välja vilken årskurs tipsen skulle rikta sig till, och i vårt fall var dessa "förskoleklass" och "årskurs 1 - 3". Eftersom vi endast kunde välja en åldersgrupp åt gången valde vi att starta med "årskurs 1 - 3" på grund av att fokus var skrivundervisning. Det kan vara svårare att hitta lektionstips om skrivundervisning i förskoleklass, eftersom undervisningen ofta fokuserar på språkutveckling och inte skrivutveckling. Efter val av åldersgruppen "årskurs 1-3" klickade vi oss vidare till ämnet "Svenska/ Svenska som andraspråk". Inom det här ämnet fanns det totalt 104 lektionstips som var sorterade under 13 underrubriker. Dessa underrubriker beskriver vilka förmågor som lektionstips syftar till att utveckla hos eleverna. Vi granskade endast de lektionstips som hör till underrubriker där skrivande eller text ingick eftersom de uppfyller urvalskriterierna. Granskningen av underrubriker visade på 6 underrubriker som nämner skrivande eller text och under dessa låg 54 lektionstips. Dessa 54 lektionstips granskades för att säkerställa att digitala verktyg nämns i dem. Detta resulterade i 23 valda lektionstips som granskades manuellt och enskilt i en tabell.

Efter enskild granskning av de 23 valda lektionstips genomfördes en gemensam analys av dem. Under den gemensamma analysen uppstod det ytterligare bortfall av lektionstips. Det beror på att vi uppmärksammade att en del lektionstips inte hade skrivit vilken årskurs kunskapskravet var riktat till. Därför valde vi att kontrollera med läroplanen för att se om de riktade sig till årskurs 1-3. Det var 8 lektionstips som föll bort eftersom de riktade sig till årskurs 6 eller 9, vilket inte uppfyller våra urvalskriterier. Resultatet var 15 kvarstående lektionstips.

En andra granskning gjordes av lektionstips från hemsidan, där vi valde att kontrollera åldersgruppen "förskoleklass" och ämnet "Svenska/ Svenska som andraspråk". Inom ämnet fanns det 3 lektionstips som sorterades under fyra underrubriker. Det innebär att ett lektionstips benämns under två olika underrubriker. Eftersom det fanns så få lektionstips inom åldersgruppen och ämnet valde vi att granska alla 3 lektionstips. Utöver detta valde vi att göra en sista granskning av lektionstips som ingick i åldersgruppen "årskurs 1-3". Det beror på att en av underrubrikerna inom ämnet "Svenska/ Svenska som andraspråk" benämns *projekt*. Därav valde vi att granska dessa för att säkerställa att vi inte missat något lektionstips som handlar om skrivande eller text. Underrubriken *projekt* hade 13 tips som granskades varav 6 uppfyllde urvalskriterierna. Detta resulterade i 9 valda lektionstips som granskades vidare. Granskningen genomfördes på samma sätt som tidigare, det vill säga manuellt och enskilt.

Av 32 granskade lektionstips kvarstod 25 lektionstips och dessa granskades en sista gång. Det gjordes för att säkerställa att de uppfyller urvalskriterierna. Vi gjorde en tolkning om vad som kan vara ett digitalt verktyg, till exempel huruvida ett "foto" innebär användning av ett digitalt verktyg. Detta ansåg vi kunde tolkas som att ett digitalt verktyg användes. Resultatet av den sista granskningen är 19 godkända lektionstips som vårt arbetet bygger på. Valda lektionstips går att finna under en bilaga som illustrerar vår urvalsprocess med inkluderade och exkluderade lektionstips, se Bilaga 1.

Etiska ställningstagande

Enligt Johansson och Svedner (2006, s. 106) ska en beskrivning ges utifrån tillvägagångssätt för att uppfylla de forskningsetiska kraven. Enligt Vetenskapsrådet (2017, s. 12) ställer *forskningsetik* krav på forskaren och den genomförda forskningen. Vi har valt att göra en textanalys av tillgängliga lektionstips från en öppen hemsida. Under granskningen och analysen av lektionstips kodades dessa till nummer. Det gjordes för att inte peka ut någon tipsare eller skola. Detta kallas för anonymisering eller aidentifiering av insamlad empiri enligt Vetenskapsrådet (2017, ss. 40-41).

Validitet och reliabilitet

Kihlström (2007) förklarar att validitet handlar om att ständigt kontrollera, kritisera och ifrågasätta den teoretiska kunskapen som byggs fram under studien. Under genomförande och urval beskrivs hur vi gick tillväga för att sammanställa urvalet. Vidare har metoden beskrivits tydligt med syftet att läsaren enkelt ska kunna utläsa vår arbetsprocess. Förutom detta har vi

strävat efter att använda ett förståeligt och gemensamt språk. Detta genom att gemensamt korrigera texten i arbetet. Detta styrks av Kihlström (2007) som redogör för vikten av att använda ett korrekt språk i arbetet för att uppnå kommunicerbarhet med läsarna.

Ytterligare ett viktigt begrepp är reliabilitet som enligt Kihlström (2007) handlar om hur trovärdigt resultatet är i undersökningen. Vi ser det som en styrka att vara två och samarbeta genom arbetet. Detta har bland annat bidragit till en större möjlighet att säkerställa att lektionstips uppfyller urvalskriterierna. Vidare har vi även valt att föra anteckningar i en gemensam loggbok. Syftet var att dokumentera arbetsprocessen. Detta styrks av Johansson och Svedner (2006, s. 105) som förklarar att noteringar under arbetsprocessen kan bidra till en större tillförlitlighet. Dokumentationen av arbetsprocessen gör det enklare att redogöra för våra val och tillvägagångssätt. I diskussionsavsnittet kommer vår metod att diskuteras ytterligare utifrån våra val och vad vi hade kunnat göra annorlunda.

Textanalys

Widén (2015, s. 179) redogör för tre olika dimensioner av textanalys. Den första dimensionen innebär en analys av exempelvis av tidskrifter eller dagstidningar för att synliggöra uppfattningar om ett specifikt fenomen. Den andra dimensionen innebär en analys av språket och innehållet i en text, till exempel vilka begrepp som används för att beskriva ett fenomen. Den tredje dimensionen innebär en analys av text för att förstå omgivningen och samhället där texten producerats. Även Boréus (2012, ss.160-161) förklarar att det finns flera olika sätt att analysera en text, till exempel vad som påstås, vad som förstås mellan raderna eller vilka ord och uttryck som används i en text. I vår studie utgår vi utifrån den sistnämnda, alltså vilka ord och uttryck som används i lektionstips. Detta kan liknas med Widéns (2015, s. 179) andra dimension av textanalys där fokus ligger på fenomenet, vilket i vårt fall är digitala verktyg som metod i skrivundervisningen. Vidare belyser Boréus (2012, ss. 160-161) att texter kan relateras till en omgivande socialpraktik genom ideologikritisk textanalys. Kopplingen till den sociala praktiken kan utföras med hjälp av dimensioner. Detta relaterar vi till de yttre arrangemangen som ingår i teorin praktikarkitekturer och som används i vårt arbete. De yttre arrangemangen speglar tre olika faktorer som påverkar vilka ord och uttalanden som beskrivs i lektionstips när det gäller digitala verktyg i skrivundervisningen. Ytterligare förklarar Boréus (2012, s.161) att en ideologianalys kan synliggöra det osynliga inom en verksamhet. Detta eftersom ideologin innefattar en synlig och en underliggande del. Genom att vi använder Kemmis teori kan vi synliggöra hur de yttre arrangemangen kan påverka vilka ord och uttalanden som används i lektionstips.

Första steget av textanalys

Första steget av textanalysen genomfördes genom en inzoomning utifrån valda lektionstips. Detta gjordes genom att koda och kategorisera delar ur lektionstips som *sayings*, *doings* och *relatings*. Kodningen genomfördes enskilt och sammanställdes sedan gemensamt i en tabell, se bilaga 1. Kategoriseringen av *sayings* är uttalanden som exempelvis “elever lämnas ofta ensamma i skrivandet för tidigt” eller “En bra kontakt på lokala biblioteket är guld”.

Kategoriseringen av *doings* är den beskrivna användningen av digitala verktyg eller andra undervisningsmetoder, till exempel foto, film, före-under-efter undervisningen och cirkelmodellen. Kategoriseringar av *relatings* är vidare tips som ges genom lektionstipset, exempelvis länkar till hemsidor eller annat material. Därefter genomfördes den gemensamma analysen i en tabell, se bilaga 1. Vidare genomfördes en ytterligare genomgång av valda lektionstips gemensamt. Detta för att kontrollera en samsyn om vad som kan kategoriseras som *sayings*, *doings* och *relatings*. I en tabell har kodningen och kategoriseringen från första och andra genomgången av valda lektionstips sammanställts, se bilaga 1. Den sammanställda datan används även i nästa steg av textanalysen.

Andra steget av textanalys

Andra steget av textanalysen genomfördes genom en utzoomning av valda lektionstips. Detta genomförde vi enskilt först för att sedan gemensamt sammanställa datan i en tabell, se bilaga 2. Utzoomningen av valda lektionstips genomfördes för att undersöka vilka faktorer som möjliggör eller hindrar *sayings*, *doings* och *relatings*. Dessa faktorer kallas för yttre arrangemang och är följande: kulturella-diskursiva, materiella-ekonomiska och sociala-politiska. I textanalysen kopplades *sayings* till kulturella-diskursiva, *doings* till materiella-ekonomiska och *relatings* till sociala-politiska arrangemang. *Sayings* påverkas av den kultur och de diskurser som sker inom och utanför skolan. I lektionstips har vi exempelvis utläst uttalanden där kamratsamtal eller gruppdiskussioner lyfts som viktiga för elever under skrivundervisningen med digitala verktyg. Detta kan påverkas av en skolkultur där lärandet sker i sociala sammanhang. *Doings* påverkas av det material och den ekonomi som finns inom och utanför skolan. I lektionstips beskrivs användningen av olika digitala verktyg. Detta påverkas i sin tur av vilka resurser som finns tillgängliga på skolan. *Relatings* påverkas av de sociala- och maktrelationer som sker inom och utanför skolan. Detta kan utläsas i lektionstips som ytterligare tips till andra verksamma lärare, exempelvis länk till gratistjänst på internet. Ytterligare exempel är kopplingen till styrdokument och kunskapskraven i läroplanen till den beskrivna undervisningspraktiken i lektionstips. Detta kan påverkas av ett socialt kollegialt samarbete och en lojalitet gentemot styrdokumentet.

RESULTAT

I det här avsnittet kommer textanalysens resultat att presenteras för att uppfylla syftet genom att besvara våra frågeställningar. För det första presenteras vilka uttalanden om digitala verktyg som kunnat utläsas ur lektionstips. Sedan presenteras beskriven användning av digitala verktyg som metod i skrivundervisningen. För det tredje presenteras utlästa tips till verksamma lärare. Slutligen presenteras vilka förhållanden som påverkar uttalanden om digitala verktyg, användningen av digitala verktyg och vidare tips till verksamma lärare.

Uttalanden om digitala verktyg i skrivundervisningen

De uttalanden som uppmärksammats om digitala verktyg i undervisningen har bland annat berört bilder, musik och appar. I lektionstips har uttalanden om bilder uttryckts som stöd eller inspiration för elever när de ska skriva text. En tipsare förklarar att elever "...skapar bilder som förstärker och förtydligar bokens handling". Andra uttalanden om bilder är att "eleverna ritar eller har ett foto som stöd för sitt skrivande...", "bilderna fungerar som inspiration för elever..." och "bilden... gör ont att titta på". Musik har också uttalats som intresseväckande genom uttalanden såsom att en "...raplåt kan fånga elevers intresse och nyfikenhet..." eller att "...musik är ett effektivt sätt att skapa inre bilder!". Ytterligare en tipsare uttalar att elever som skriver i appen skolstil 2 kan "...höra vad de skriver och inte bli störda av vad andra skriver". Detta innebär att eleven kan använda hörlurar för att lyssna på talsyntesen utan att störa eller störas av andra elever under skrivandet. I tabell 2 presenteras antal lektionstips och olika uttalanden (*sayings*) om digitala verktyg i skrivundervisningen, se även bilaga 2.

Tabell 2 - Uttalanden i lektionstips som har kategoriserats som *sayings*.

Antal lektionstips:	Citat av <i>sayings</i> kopplade till lektionstips kodnummer:
5 Stöd eller inspiration	5a: "...skapar bilder som förstärker och förtydligar bokens handling" 2a: "eleverna ritar eller har ett foto som stöd för sitt skrivande..." 9a: "bra att ha skrivit ut alla bilderna... så att de kan hämta inspiration..." 20: "Bilderna fungerar som inspiration för elever..." 25: "bilden... gör ont att titta på"
2 Musik	11: "...raplåt kan fånga elevers intresse och nyfikenhet..." 14: "...musik är ett effektivt sätt att skapa inre bilder!"
1 App	2a: "...höra vad de skriver och inte bli störda av vad andra skriver"

Sammantaget kan utläsas att tipsare ofta uttalar att digitala verktyg kan väcka elevers intresse för skrivandet. Vidare uttalas digitala verktyg som stöttande i elevers skrivande genom att bidra med inspiration, förstärka skriven text och väcka elevers nyfikenhet. Slutligen bidrar appen skolstil 2 till stöttning genom talsyntes. Detta leder till att eleverna hör sin text när de skriver och stör inte eller blir störda av andra som skriver.

Ytterligare uttalande i lektionstips som har kategoriserats som *sayings* belyser olika arbetssätt inom skrivundervisningen. Däremot är dessa arbetssätt inte kopplade till digitala verktyg som

metod. Dock uttalas dessa arbetssätt som gynnande för eleverna i skrivundervisningen. Tipsare uttalar bland annat följande: "...viktigt att de får rätt stöttning i sitt skrivande av oss vuxna...", "...heartmap kan vara ett sätt att stötta eleverna att hitta motivation...", "strukturen fungerar som ett stöd...och det hjälper barnen att planera sitt skrivande" och "ibland kan vi kanske lämna det enskilda skrivandet för tidigt till eleverna – utan att ge dem rejält med stöttning, vägledning och struktur...". Av detta kan vi utläsa att tipsare ofta uttalar struktur och stöttning som gynnande för elever i skrivundervisningen. Dessutom har samtal och gemensamma diskussioner uttalats av tipsare som fördelaktigt för elevers skrivutveckling. Flera tipsare förklarar att "att läsa och samtala om andras känslor... gör inte bara insikten om likheter mellan elever ökar". Vidare förklarar tipsare att "en positiv bieffekt är att... stämningen i gruppen blir bättre" och "samarbetet och samtalet... under skrivandet är mycket viktigt för skrivutvecklingen!". Utöver detta har även en del undervisningsmetoder uttryckts som gynnande i skrivundervisningen. Tipsare har uttryckt dessa som "framgångsrikt koncept" eller "bra metod för att variera undervisningen". I tabellen nedan presenteras antal lektionstips vilka uttrycker olika *sayings* om arbetssätt och undervisningsmetoder, se tabell 3.

Tabell 3 - Ytterligare uttalanden i lektionstips som kategoriserats som *sayings*.

Antal lektionstips:	Citat av <i>sayings</i> kopplade till lektionstips kodnummer:
7 Struktur och stöttning som gynnsamma	2a: "...viktigt att de får rätt stöttning i sitt skrivande av oss vuxna..." 9a: "om sagostrukturen är okänd för eleverna behöver du ge eleverna en struktur..." 11: "...heartmap kan vara ett sätt att stötta eleverna att hitta motivation..." 12: "strukturen fungerar som ett stöd...och det hjälper barnen att planera sitt skrivande" 14: "med hjälp av en tydlig berättarstruktur... får eleverna inspiration till att skriva fantasifulla och dramatiska berättelser" 15: "med hjälp av strukturen blir elevtexterna mycket tydligare" 19: "ibland kan vi kanske lämna det enskilda skrivandet för tidigt till eleverna – utan att ge dem rejält med stöttning, vägledning och struktur..."
6 Samtal och diskussion	4a, 7a: "att läsa och samtala om andras känslor... gör inte bara insikten om likheter mellan elever ökar". 4a, 7a, 8a: "en positiv bieffekt är att... stämningen i gruppen blir bättre". 2a: "Samarbetet och samtalet... under skrivandet är mycket viktigt för skrivutvecklingen!"
2 Undervisningsmetoder	8a: "framgångsrikt koncept" 8a: "bra metod för att variera undervisningen"

Sammantaget kan utläsas att flertalet tipsare uttalar olika arbetssätt och undervisningsmetoder som gynnsamma för elever i skrivundervisningen. Detta för att bland annat stötta elevers textskrivande. Vidare har samtal visat på förbättrat klassrumsklimat, vilket kan stötta elevers skrivutveckling. Däremot ser vi en avsaknad om uttalanden där digitala verktyg kan bidra till struktur, stöttning eller som framgångsrik metod.

Tillämpningar av digitala verktyg i skrivundervisningen

I lektionstips beskrivs användningen av olika digitala verktyg vid introduktionen av skrivundervisning, vilka har kategoriserats som *doings*. Detta för att de antingen introducerar ett ämnesområde eller för att inspirera eleverna inför skrivandet. De digitala verktyg som används i lektionstips är digitala bilder, musik och radio eller andra TV program. Digitala bilder används för att inspirera eleverna inför skrivande och de kan hämtas från wikicommons. Ett annat exempel på användandet av digitala bilder i skrivundervisningen är foton tagna under en konsert, vilka används som stöd vid skrivande av återberättande text. Därav kan digitala bilder användas både som inspiration och stöd vid skrivande. Vidare används även musik för att väcka elevers intresse för skrivuppgifter. Musiken fanns att tillgå via Youtube. Dessutom används UR, Sveriges Radio, SVT eller Youtube vid introduktion av skrivundervisning. Dessa används för att introducera eleverna till olika ämnesområden som skrivandet kan beröra. Således kan utläsas att digitala verktyg kan användas på olika sätt vid introduktionen av skrivundervisningen.

Ytterligare beskrivning om användandet av digitala verktyg utläses i lektionstips under genomförandet av skrivuppgifter eller vid slutet av arbetet för publicering. Under skrivprocessen används bland annat digitala bilder för att förstärka skriven text. Alternativt kan en gratis svarstjänst som kallas för Bibblan svarar användas vid informationssök om böcker och författare. Även projektor kan användas under skrivuppgifter för gemensamt skrivande på tavlan. Andra användningar av digitala verktyg kan ske vid publicering av färdiga textarbeten. Publicering kan ske via olika digitala plattformar såsom Youtube eller skolans informationssida eller via appen StoryJumper. I tabellen nedan presenteras olika digitala verktyg vilka kan användas i skrivundervisningen, se tabell 4.

Tabell 4 - Användning av digitala verktyg som kategoriserats som *doings*.

Antal lektionstips:	Doings:
5	Foton eller digitala bilder.
3	Musik eller musikvideo.
7	UR, Sveriges radio, SVT play eller Youtube.
5	Appar (skolstil 2 och Storyjumper) eller gratis svarstjänst.
1	Projektor.

Sammantaget kan utläsas att digitala verktyg används på olika sätt och vid olika tillfällen under skrivundervisningen. En del tipsare använder de digitala verktygen vid uppstart av undervisningen för att antingen introducera eller inspirera eleverna. Andra tipsare använder digitala verktyg under eller i slutet av skrivundervisningen för att publicera färdiga textarbeten.

Vidare har vi även kunnat utläsa beskrivningar av andra undervisningsmetoder än digitala verktyg som metod i skrivundervisningen. Dessa undervisningsmetoder har vi också kategoriserat som *doings*. Detta eftersom undervisningsmetoderna beskrivs som gynnsamma i skrivundervisningen. Dessutom har vi kunnat utläsa undervisningsmetoder som även tillämpar digitala verktyg i skrivundervisningen, till exempel ASL och skolstil 2. De undervisningsmetoder som beskrivs i lektionstips är före-under-efter läsningen, cirkelmodellen, EPA och ASL. Undervisningsmetoden före-under-efter läsning innebär ett arbete med uppgifter som genomförs före läsning, under läsning och efter läsning av vald bok. Vidare innebär cirkelmodellen ett arbete som sker i fyra faser för att förbereda elever till enskilt skrivande. Undervisningsmetoden EPA innebär hur elever arbetar med skrivuppgifter, det vill säga enskilt, par eller alla. Slutligen tillämpas ASL som metod för att elever ska "skriva sig till läsning" tillsammans med appen skolstil 2. Det innebär alltså att eleverna startar med skrivandet innan de knäckt läskoden. I tabellen nedan presenteras vilka undervisningsmetoder som tillämpas i lektionstips, se tabell 5.

Tabell 5 - Beskrivning av undervisningsmetoder som kategoriserats som *doings*.

Antal lektionstips:	Doings:
4	före-under-efter läsningen
3	cirkelmodellen
4	EPA
1	ASL

Sammantaget kan det utläsas olika undervisningsmetoder vilka beskrivs i lektionstips att de ska användas. Dessa undervisningsmetoder kan även användas tillsammans med digitala verktyg i skrivundervisningen. Undervisningsmetoden ASL är ett exempel på detta eftersom appen skolstil 2 används för att stötta eleverna i skrivandet genom talsyntes. Ytterligare exempel är gemensamt skrivande via projektor, vilket kan kopplas till en av faserna i cirkelmodellen.

Relationer mellan lärare eller till styrdokument i lektionstips

I lektionstips har relationer kunnat utläsas till verksamma lärare och styrdokument. Dessa relationer ges i form av tips på länkar, metoder eller material samt kopplingen till kunskapskraven i läroplanen. I samtliga lektionstips utläses en lojalitet till skolans läroplan. Detta eftersom alla lektionstips har ett utdrag ur läroplanens kunskapskrav för årskurs 3. Vidare ges tips på digitala verktyg som kan användas vid olika tillfällen under skrivundervisningen. Detta i form av bland annat digitala plattformar där elevers texter kan publiceras. Ytterligare tips ges i form av olika undervisningsmetoder, fortsatt planering av undervisning eller exempel på elevtexter. Dessa går att finna som länkar till bloggar eller andra digitala plattformar, vilka verksamma lärare enkelt kan ta del av. Undervisningsmetoder som tipsats om är exempelvis cirkelmodellen och före- under- efter läsningen. Fortsatt planering av undervisning ges i form av länkar till fler lektionstips, vilket kan ses som inspiration till fortsatt undervisning. Länkar till exempel på elevtexter kan också användas som inspiration i skrivundervisningen. Samtliga

lektionstips kan ses som ett kollegialt lärande bland verksamma lärare. Detta eftersom de är till för att tipsa verksamma lärare om olika undervisningsinnehåll och metoder inom skrivundervisningen. De är lektionstips och finns tillgängliga för verksamma lärare på internet. Det bidrar till ett socialt och kollegialt samspel likväl digitalt via internet som fysisk i skolverksamheten. I tabellen nedan presenteras vilka kollaborativa inslag som kunde utläsas ur lektionstips, se tabell 5.

Tabell 6 - Relationer mellan lärare eller styrdokument som kategoriserats *relatings*.

Antal lektionstips:	Relatings:
19	Lojal till läroplanen.
8	Tips på digitala verktyg.
12	Tips på länkar till verksamma lärare.
9	Tips på undervisningsmetoder.

Sammanfattningsvis kan det utläsas olika relationer mellan lärare och till styrdokument i lektionstips. Relationer mellan lärare kan kännetecknas genom tips på undervisningsmetoder, digitala verktyg och andra länkar. Relationer till styrdokument kan utläsas genom utdrag ur kunskapskraven från läroplanen i lektionstips. Ytterligare ser vi att lektionstips i sig kan vara relationer mellan verksamma lärare genom en digital plattform. Detta eftersom de skapas av verksamma lärare och delas till verksamma lärare på internet.

Påverkan av yttre arrangemang i skrivundervisningen

Inom lektionstips kan olika *sayings*, *doings* och *relatings* påverkas av yttre arrangemang. *Sayings* påverkas av det kulturell- diskursiva arrangemanget, exempelvis genom den skolkultur som sker. *Doings* påverkas av det materiella-ekonomiska arrangemang utifrån de resurser som finns tillgängliga på skolan. *Relatings* påverkas av de sociala-politiska arrangemangen, det vill säga vilka sociala- och maktrelationer som finns.

Uttalanden (*sayings*) som uppmärksammats genom textanalysen har belyst uppfattningen om digitala verktygs påverkan på elever. Det har även uttalats vilka undervisningsmetoder och arbetssätt som upplevts gynnsamma. Dessa uttalanden påverkas av kulturella-diskursiva arrangemang. Uttalandet att "samarbetet och samtalet... under skrivandet är mycket viktigt för skrivutvecklingen!" kan kopplas till den svenska skolkulturen där lärandet sker i ett socialt sammanhang. Detta visar sig genom vad tipsaren säger ska göras och det påverkas i sin tur av den kultur tipsaren tillhör. Ytterligare exempel på kulturella-diskursiva arrangemang som kan påverka tipsare är vilka undervisningsmetoder de tillämpar i lektionstips. Dessa undervisningsmetoder kan kopplas till den utbildning tipsaren fått från sin lärarutbildning. Utbildningen för lärare är föränderlig genom att ny forskning tillkommer och andra undervisningsmetoder tillämpas ute i verksamheten. Andra exempel på yttranden från tipsare är uppfattningen om ett "en bra kontakt på lokala biblioteket är guld", vilken kan kopplas till en skolkultur som främjar läsande. Vidare ger tipsare alternativa resurser att tillgå när lokala

bibliotek inte finns tillgängliga. Detta görs genom tips om en gratis svarstjäns från Sveriges bibliotek som kallas för Bibblan svarar. Därav påverkas tipsarens uttalanden (*sayings*) av kulturella-diskursiva arrangemang utifrån kultur och kontext. I tabellen nedan presenteras exempel på uttalanden (*sayings*) vilka påverkas av kulturella-diskursiva arrangemang, se Tabell 7.

Tabell 7 - Uttalanden som påverkas av kulturella-diskursiva arrangemang.

Sayings:	Kulturella-diskursiva arrangemang:
2a: "samarbetet och samtalet... under skrivandet är mycket viktigt för skrivutvecklingen!"	Lärande ses utifrån en social miljö.
8a: "bra metod för att variera undervisningen"	Genomförd lärarutbildning.
4a/ 7a/ 8a: "en bra kontakt på lokala biblioteket är guld"	Skolkultur som främjar läsandet.

Användningen (*doings*) av olika digitala verktyg eller undervisningsmetoder och arbetssätt kan påverkas av materiella-ekonomiska arrangemang. Digitala verktyg som tillämpas i lektionstips kräver i praktiken att skolor har tillgång till dessa resurser. Det kan bland annat påverkas av skolans ekonomiska ställning, det vill säga om de har råd att köpa in de digitala resurserna. Vidare kan en del digitala verktyg kräva tillgång till internet för att alla funktioner ska fungera. Därav har det materiella-ekonomiska arrangemanget en påverkan på *doings* genom att de möjliggör eller hindrar användandet i praktiken. Ytterligare exempel på hur arrangemang påverkar *doings* är vilken kompetensutveckling tipsare eller verksamma lärare har. Detta påverkar vilka undervisningsmetoder och digitala verktyg som tillämpas i praktiken. Vidare exempel är huruvida möjligt det är att genomföra en skogspromenad om det saknas tillgång till en skog i närmiljön. I tabellen nedan presenteras exempel på tillämpningar eller *doings* vilka påverkas av materiella-diskursiva arrangemang, se tabell 8.

Tabell 8 - Användning som påverkas av materiella-ekonomiska arrangemang.

Doings:	Materiella-ekonomiska arrangemang:
Skolstil 2 och Storyjumper.	Ipad och internet.
Undervisningsmetoder.	Kompetensutveckling.
Skogspromenad.	Tillgång till natur i närmiljö.

Vilka relationer (*relatings*) som kan utläsas i lektionstips är påverkade av sociala-politiska arrangemang. I samtliga lektionstips har vi uppmärksammat en lojalitet gentemot styrdokument. Detta utifrån utdrag ur kunskapskraven för årskurs 3 kopplat till lektionstips. Ytterligare ser vi att tipsare eller verksamma lärare kan ha en stark tilltro till styrdokument, vilket kan påverka dem i utformandet av praktiken. Andra kollaborativa inslag kan utläsas utifrån tipsares förslag på digitala verktyg, undervisningsmetoder och länkar riktade till

verksamma lärare. Denna kollaboration kan påverkas av ett socialt samspel mellan kollegor både fysiskt och digitalt. På en skola där kollegialt arbete är i fokus kan detta möjliggöra att verksamma lärare delar med sig av sina erfarenheter och kunskaper om skrivundervisning. Därav kan det motsatta ske på en skola där de kollegiala arbetet saknas. I tabellen nedan presenteras exempel relationer (*relatings*) som påverkas av sociala-politiska arrangemang, se tabell 9.

Tabell 9 - Relationer som påverkas av sociala-politiska arrangemang.

Relatings:	Sociala-politiska arrangemang:
Lojal till läroplanen.	Styrdokument
Tips på digitala verktyg, länkar och undervisningsmetoder.	Kollaborativt arbete.

Sammanfattningsvis kan de yttre arrangemangen påverka *sayings*, *doings* och *relatings* i lektionstips. Detta eftersom de yttre arrangemang kan möjliggöra eller hindra vad som uttalas, används eller vilka relationer som kan utläsas i en beskrivning av undervisningspraktiken. Därav kan praktikarkitekturerna, det vill säga de yttre arrangemangen vara föränderliga och beroende av varandra på olika sätt. Uttalanden av tipsare gällande digitala resursen kan påverka hur digitala verktyg används i undervisningspraktiken.

DISKUSSION

I det här avsnittet kommer vår metod att diskuteras utifrån det tillvägagångssätt vi haft och de val vi gjort. Vidare kommer textanalysens resultat att diskuteras med koppling till tidigare forskning. Därefter redogörs för vilka didaktiska konsekvenser som visat sig av resultatet. Slutligen ges en beskrivning av ytterligare forskning.

Metoddiskussion

Sammanställningen av urvalskriterier gjordes som tidigare nämnts för att avsmalna och begränsa sökfältet av lektionstips. Dessa urvalskriterier sammanställdes utifrån val av ämnesområde, åldersgrupp och tillgänglighet via internet. Vi anser att urvalskriterierna kan besvara frågeställningarna och därmed uppfylla vårt syfte. Däremot hade vi kunnat utöka urvalskriterierna för att även undersöka lektionstips om läsundervisningen där digitala verktyg används som metod. Vidare hade vi kunnat jämföra vilka digitala verktyg som används inom skrivundervisningen och läsundervisningen. Val av hemsida bygger på en tidigare kännedom om att tillgängliga lektionstips kopplas till styrdokument. Däremot hade vi kunnat välja en annan hemsida där lektionstips ibland eller inte alls kopplas till styrdokument. Detta för att kontrollera om lektionstips ändå har osynliga kopplingar till styrdokument.

Urvalsprocessen startades i en granskning av lektionstips från den valda hemsidan. Vi valde att genomföra granskningen enskilt och sedan gemensamt för att sammanställa datan. Detta gjordes för att skapa en så stor överblick som möjligt av innehållen i lektionstips. Däremot hade vi kunnat genomföra denna process gemensamt från början. Det hade kunnat vara mer tidsbesparande om vi gjort detta gemensamt från början. Vidare valde vi att presentera urvalsprocessen tillsammans med en tabell för att öppet redovisa vilka lektionstips som föll bort eller inte. Detta styrks av Johansson och Svedner (2006, s. 104) som förklarar att det är betydelsefullt att redogöra för eventuella bortfall av urvalet.

Textanalysen genomfördes enskilt och sedan gemensamt i två steg. Liknande vid urvalsprocessen ansåg vi att detta kunde bidra till en större förståelse för empiriinsamlingen. Däremot hade även textanalysen kunnat genomföras gemensamt för att bespara tid i arbetsprocessen. Detta eftersom textanalysen var mycket tidskrävande. Vidare valde vi att använda teorin om praktik och praktikarkitekturer tillsammans med textanalysen. Begreppen inom praktikteori (*sayings*, *doings* och *relatings*) tillsammans med praktikarkitekturerna, det vill säga de yttre arrangemangen kan användas för att undersöka en praktik. Enligt Kemmis (2009, s. 467) kan *saying*, *doings* och *relatings* transformeras och de blir alltid transformerade i relation till varandra. Vi anser att en textanalys av lektionstips kan bidra till en insikt i hur dessa delar påverkas av varandra. Enligt Widén (2015, s.179) kan en kvalitativ textanalys utifrån den andra dimensionen användas för att studera vilka ideologier eller åsikter som framträder i skreven text. Därav ser vi att en textanalys kan användas tillsammans med praktikteori och praktikarkitekturer. Däremot var denna teori svår att ta till sig och anpassa inom en textanalys. Detta beror på att teorin ofta används inom aktionsforskning där en praktik observeras och påverkas. Langelotz (2017, s.21) förklarar att inom aktionsforskningstraditionen är det vanligt att forskaren är med och observerar praktiken samt kan påverka vilka förändringar

som kan göras i praktiken. I en textanalys kan vi inte påverka praktiken, vi kan endast utläsa en beskrivning om en praktik. Därför ansåg vi ändå att denna teori kan tillämpas inom en textanalys för att bidra med förståelse för en praktik. Ytterligare användes begreppen inzoomning och utzoomning för att beskriva textanalysens två steg. Begreppen valdes eftersom de kan ingå i teorin om praktik och praktikarkitekturer, vilket innebär att de används för att undersöka en praktik. Första steget i textanalysen var inzoomning utifrån och det innebär att vi undersökte en praktik utan att påverka den. Därav fungerar begreppet för att genomföra textanalys. Andra steget i textanalysen var utzoomning, vilket innebär att vi undersökte vilka praktikarkitekturer eller arrangemang som kan möjliggöra eller hindra vad som kan ske i en praktik. Detta kopplar vi till Widéns (2015, s.179) beskrivning av den andra dimensionen i en kvalitativ textanalys.

Genom metoden har vi kunnat besvara frågeställningar för att uppfylla syftet. Urvalskriterierna har specificerats för att knyta an till vårt fenomen, vilket är digitala verktyg i skrivundervisningen. Urvalsprocessen och genomförandet har belyst vilka lektionstips som uppfyller dessa urvalskriterier. Textanalysen har tillsammans med teorin varit verktygen för att besvara frågeställningar. På så vis har vi kunnat ta reda på vilka uttalanden som finns om digitala verktyg i skrivundervisningen. Vidare har vi kunnat ta reda på hur användningen av digitala verktyg i skrivundervisningen beskrivs. Även relationer mellan lärare och till styrdokument har kunnat utläsas. Slutligen har vi kunnat undersöka vad som kan möjliggöra eller hindra detta i praktiken.

Resultatdiskussion

Resultatet av textanalys har visat på olika sätt som digitala verktyg kan användas inom skrivundervisningen för årskurs F - 3. I denna del kommer resultatet att diskuteras utifrån fyra frågeställningar. Till att börja med kommer vi att diskutera uttalanden (*sayings*) om digitala verktyg i skrivundervisningen. Sedan diskuterar vi på vilka sätt digitala verktyg beskrivs att de används (*doings*) i skrivundervisningen. Vidare diskuteras relationer (*relatings*) mellan lärare eller styrdokument. Slutligen diskuteras resultatet som uppmärksammar yttre arrangemangs möjliggörande eller hindrande av *sayings*, *doings* och *relatings* i lektionstips.

Uttalanden om digitala verktyg i skrivundervisningen

Vi har uppmärksammat olika uttalanden om digitala bilder, musik eller appar i skrivundervisningen. Ofta beskrivs dessa digitala resurser som intresseväckande eller inspirerande för elever när de ska genomföra skrivuppgifter. Liknande resultat såg Stover et al. (2015) i sin studie där det digitala verktyget VoiceThread bidrog till elevernas ökade engagemang. Även Warren, Dondlinger och Barab (2008) och Warren et al. (2009) kunde se att elever frivilligt genomför skrivuppgifter när de får använda digitala verktyg som exempelvis Anytown. Vi har bland annat utläst uttalanden om att bilder kan vara ett stöd för elever under skrivandet. Ytterligare exempel på uttalanden är att musik kan väcka elevers intresse och inspirera dem. Vidare har appen skolstil 2 uttryckts som gynnsam inom ASL undervisning. Detta för att elever får tillgång till talsyntes genom appen och kan höra sitt eget skrivande med

hjälp av hörlurar. Även Zoch, Adams-Budde och Langston-Demott (2016) kunde se att digitala verktyg inom skrivundervisningen kan underlätta skrivandet för elever.

Det var få lektionstips som lyfte vad digitala verktyg kan bidra med i skrivundervisningen. Däremot har andra digitala resurser nämnts som inte är bilder, musik eller appar. Ytterligare digitala verktyg som beskrivs i lektionstips är UR, Sveriges radio och SVT play. Dessa filmprogram saknar beskrivning till vad de kan bidra med i skrivundervisningen eller andra uttalande om dem. Vi anser att dessa filmprogram kan bidra till elevers inspiration till skrivandet eftersom filmer kan fånga elevers intresse. Därav ställer vi oss frågan till varför inga fler uttalanden om digitala resurser kan utläsas. Detta eftersom tidigare forskning av Stover et al. (2015), Warren, Dondlinger och Barab (2008), Warren et al. (2009) och Zoch, Adams-Budde och Langston-Demott (2016) har belyst hur digitala verktyg kan bidra till elevers engagemang eller underlätta elevers skrivande.

Textanalysens resultat har även visat på uttalanden om andra gynnsamma undervisningsmetoder och arbetssätt. Dessa undervisningsmetoder och arbetssätt kan användas tillsammans med digitala verktyg i skrivundervisningen. Undervisningsmetoder som har nämnts i lektionstips är bland annat före- under- efter läsningen, cirkelmodellen och ASL. Metoden före- under- efter läsning kan användas tillsammans med Sveriges radio istället för högläsning av en bok. Liknande kan cirkelmodellen användas tillsammans med program från SVT play inför elevers skrivande. Projektor kan också användas genom cirkelmodellen då läraren modellerar en gemensamt skriven text. Slutligen kan ASL metoden kombineras med appen skolstil 2 eftersom den har talsyntes vilket underlättar för eleverna under skrivarbete. Av detta kan vi se att digitala verktyg tillsammans med andra undervisningsmetoder kan underlätta för elever i skrivundervisningen. Studien av Cordero et al. (2018) belyser i sitt resultat att en interaktiv pekskärm kan bidra till att elever skapar olika texttyper. Därav kan vi konstatera att digitala verktyg kan bidra till inspiration och stöttning under skrivandet. Ytterligare uttalanden i lektionstips har bland annat belyst arbetssättet EPA. Även detta arbetssätt kan kopplas till ett digitalt verktyg, exempelvis YouTube. Det vi har utläst är uttalanden om kamratsamtal eller gemensamma diskussioner som gynnsamma för eleverna i skrivundervisningen. Det kan vara diskussioner om det ämne som eleverna ska skriva om. Detta kan liknas med Zoch, Adams-Budde och Langston-Demotts (2016) resultat som belyser en kollaboration mellan elever när de arbetar tillsammans med olika digitala verktyg.

Beskrivningar gällande användningen av digitala verktyg i skrivundervisningen

Vi har kunnat utläsa olika beskrivningar gällande användningen av digitala verktyg i skrivundervisningen. Dessa digitala verktyg beskrivs att de kan användas inom antingen introduktionen av, under eller i slutet av skrivundervisningen. De digitala verktygen UR, Sveriges radio, Youtube eller SVT kan användas vid introduktionen av skrivundervisningen. Detta för att informera om ämnet eleverna ska skriva om. Detta kan liknas med Warren, Dondlinger och Barab (2008) och Warren et al. (2009) där eleverna arbetar med det digitala verktyget Anytown genomgående i skrivundervisningen. Eleverna kan ta inspiration från spelprogrammet Anytown när de ska skriva sina texter. Textanalysen har visat på ytterligare digitala verktyg som kan användas vid introduktion av skrivundervisning och de är digitala bilder och musik.

De digitala verktyg som beskrivs kan användas under skrivundervisningen är projektor, skolstil 2, Bibblan svarar och digitala bilder. Projektorn har exempelvis används under skrivundervisningen för gemensamt skrivande av text. Där har projektorn projicerat texten på klassrummets tavla eller vägg. På så vis synliggörs texten för eleverna medan de skriver den. Skolstil 2 har använts när elever ska skriva texter och behöver hjälp av talsyntes. Liknande verktyg används i Cordero et al. (2018) där en interaktiv pekskärm stöttade eleverna under skrivandet. Ytterligare exempel på digitala skrivprogram som stöttar eleverna i skrivundervisningen finns i forskning från Stover et al. (2015) och Zoch, Adams-Budde och Langston-Demott (2016) som nämner exempelvis VoiceThread och Microsoft word. Vidare exempel på digitalt verktyg som kan användas under skrivundervisningen är Bibblan svarar. Detta digitala verktyg kan användas på olika sätt för att söka information eller ge inspiration till elevers skrivuppgifter. Studien av Yamac och Ulusoy (2016) påvisade att elever som arbetar med digitala verktyg kan utveckla sina datorkompetenser vid informationssök när de använder olika digitala verktyg. De digitala verktyg som beskrivits kan användas i slutet av skrivundervisningen för publicering är exempelvis e-bibliotek, Youtube och StoryJumper. Genom att använda olika digitala verktyg för att publicera färdiga elevtexter kan det bidra till en autentisk upplevelse för eleverna. Detta kan liknas med resultatet från studien av Stover et al. (2015) som belyser att digitala verktyg kan bidra till en autentisk respons till eleverna.

Textanalysen har belyst att digitala verktyg kan användas både vid introduktion, under och i slutet av skrivundervisningen. Den har även belyst andra undervisningsmetoder och arbetsätt som tillsammans kan användas inom skrivundervisningen. De undervisningsmetoder som belysts i lektionstips är bland annat före- under- efter läsningen, cirkelmodellen och ASL. Dessa undervisningsmetoder är inte digitala verktyg, däremot kan de med fördel användas tillsammans med digitala verktyg i skrivundervisningen. Före- under- efter läsningen kan användas tillsammans med radioprogram eller liknande. Cirkelmodellen kan användas tillsammans med projektor. ASL kan med fördel användas tillsammans med skolstil 2 eftersom appen har talsyntes, vilket underlättar skrivandet för eleverna. Detta kan liknas med resultatet av Yamac och Ulusoy (2016) som belyser hur det digitala verktyget bidrog till förbättring inom komponerade av text. Denna förbättring synliggjordes inom bland annat elevers ordval, idéer och meningars flyt.

I studien av Sofkova Hashemis (2017) redogörs för hur digitala verktyg kan bidra till olika semiotiska resurser. Det kan exempelvis vara semiotiska resurser såsom bild, text, ljud och film. I valda lektionstips har vi fått ta del av olika digitala verktyg. Däremot har vi inte kunnat utläsa någon beskrivning av olika resurser som de digitala verktygen kan bidra med i skrivundervisningen. Endast appen skolstil 2 har resursen talsyntes som gör att skriven text blir uppläst för eleverna.

Relationer utlästa mellan lärare eller till styrdokument

Vi har kunnat utläsa olika relationer mellan lärare genom ytterligare tips i lektionstips samt till styrdokument. Samtliga valda lektionstips visar på en lojalitet gentemot skolans styrdokument. Detta genom att alla har utdrag ur läroplanens kunskapskrav för årskurs F - 3. Vad denna lojalitet säger oss är att det finns en respekt gentemot styrdokument hos verksamma lärare i den svenska skolan. Det är viktigt att den svenska skolan följer samma riktlinjer och bygger på samma vetenskapliga grund i sin skrivundervisning. Ytterligare relationer har kunnat utläsas mellan lärare i form av tips på digitala verktyg, länkar och undervisningsmetoder inom skrivundervisningen. Tips på digitala verktyg var bland annat radioprogram, musik, appar eller digitala plattformar för att publicera texter. Ytterligare exempel på digitala verktyg har givits som förslag när materiella resurser saknas, exempelvis Bibblan svarar. Detta program kan användas när tillgång till lokalt bibliotek saknas. Vidare har tips givits i form av länkar till olika hemsidor eller fler lektionstips. Detta kan ses som ett kollegialt lärande bland verksamma lärare eftersom de kan ta del av och dela med sig undervisningsmaterial. I studien av Stover, Yearta och Sease (2014) genomfördes ett digitalt berrväsprojekt som bidrog till utveckling hos lärarstudenter inför sin kommande yrkesroll inom läs- och skrivundervisning. Därav kan vi se att digitala plattformar kan bidra till ett kollegialt lärande för verksamma lärare. Vidare har tips kunnat utläsas om gynnsamma undervisningsmetoder inom skrivundervisningen i lektionstips. Dessa undervisningsmetoder är som tidigare nämnts före- under- efter läsningen och cirkelmodellen.

Faktorer som möjliggör eller hindrar digitala verktyg i praktiken

Textanalysen har belyst hur de yttre arrangemangen kan påverka uttalanden, användningen och relationer inom praktiken. De uttalanden som vi utläst har berört hur digitala verktyg kan väcka intresse hos elever och andra gynnsamma undervisningsmetoder i skrivundervisningen. Vidare har även uttalanden om samarbete kunnat utläsas i valda lektionstips. Dessa uttalanden kan påverkas av den skolkultur som sker inom den svenska skolan, alltså det kulturella-diskursiva arrangemanget. Tidigare forskning har visat på att digitala verktyg är gynnsamma inom skrivundervisningen. I Cordero et al. (2018) visar resultatet av studien hur en interaktiv pekskärm kan stötta elever i sitt skrivande. Liknande resultat visas i Kimbell-Lopez, Russell och Cook (2016) studie där eleverna började kollaborera med varandra när de arbetade med olika digitala verktyg. Uttalanden som berör hur viktigt samarbetet är kan kopplas till en skolkultur där lärande sker i sociala miljöer. Stover, Yearta och Sease (2014) har också visat på hur en kollaboration mellan elever kan ske digitalt. Detta styrks även av Warren, Dondlinger och Barab (2008) och Warren et al. (2009) som belyser hur det digitala verktyget Anytown bidrog till samarbete mellan elever. Därav kan lärande ske både fysiskt och digitalt i sociala miljöer. Ytterligare exempel på hur det kulturella-diskursiva arrangemanget möjliggör eller hindrar de undervisningsmetoder som beskrivs i lektionstips kan bero på vilken utbildning tipsare har. De undervisningsmetoder som beskrivs i lektionstips samt tipsas om kan bygga på vilken tidigare utbildning tipsaren har inom undervisningspedagogik. Lärarutbildningen är föränderlig eftersom ny forskning tillkommer och andra undervisningsmetoder tillämpas ute i verksamheten.

De digitala verktyg som beskrivits i lektionstips kan påverkas av det materiella-ekonomiska arrangemanget. I lektionstips kan vi endast få beskrivningar av digitala resurser som tipsaren haft tillgång till. Detta kan vara förklaringen till varför endast två appar har beskrivits i lektionstips. Vidare har även en grattistjänst nämnts, vilket också kan förklara detta. Därav kan vi konstatera att det materiella-ekonomiska arrangemanget har en betydelse för vilka digitala verktyg som är möjliga att använda i skrivundervisningen. I tidigare forskning av bland annat Warren et al. (2009) och Warren, Dondlinger och Barab (2008) har ett specifikt digitalt verktyg används i studien. Verktuget Anytown var framtaget för att underlätta skrivundervisningen för både lärare och elever. Däremot är det oklart om de klasser som fick testa verktuget hade fortsatt tillgång till det efter studien. Vidare är det oklart hur de ekonomiska förutsättningarna ser ut för den skolan där studien genomfördes när det gäller digitala resurser. I relation till den svenska skolan kan vi utläsa att de ekonomiska förutsättningarna ser olika ut, beroende på kommun och skola.

Relationer som kunnat utläsas i lektionstips kan påverkas av det sociala- politiska arrangemanget. Vi har uppmärksammat att samtliga lektionstips speglar en lojalitet gentemot skolans styrdokument. Detta kan bero på att den svenska skolan strävar efter en likvärdig utbildning för alla elever. Andra relationer som kunnat utläsas i lektionstips är vidare tips till verksamma lärare. Dessa kan ses som ett kollegialt lärande mellan verksamma lärare. Det beror på att lektionstips enkelt kan delas genom olika digitala plattformar. Stover, Yeara och Sease (2014) har också visat på hur kollegialt lärande kan ske genom en digital plattform. Detta i form av en utveckling hos lärarstudenters förståelse för läs- och skrivundervisningen.

Sammanfattningsvis vill vi belysa de för- och nackdelar som det teoretiska ramverket medfört i textanalys av lektionstips. Fördelen med teorin om praktikarkitekturer är att den är skapad för att undersöka en praktik både inom praktiken och vad som möjliggör eller hindrar praktiken. Därav har vi kunnat plocka ut delar i lektionstips för att skapa oss en bild av skrivundervisning där digitala verktyg används. Nackdelen är att det har varit svårt att identifiera vad som kan möjliggöra eller hindra hur digitala verktyg används i skrivundervisning. Det beror delvis på att vi endast utgår från egna erfarenheter och förståelse för vad som kan påverka detta. Vidare hade eventuella intervjuer av lektionstipsare kunnat bidra till en större förståelse till vad som påverkar användningen av digitala verktyg utifrån deras perspektiv. Detta hade säkerligen bidragit till ett annat resultat.

Didaktiska konsekvenser

De didaktiska konsekvenserna av textanalys kan ses utifrån de yttre arrangemangen som påverkar digitala verktygs användning i skrivundervisning. Det beror på att det tillkommer nya digitala verktyg och program som är designade för skrivundervisning och andra ämnen. Därför kan det krävas att lärare vågar testa och använda dessa digitala verktyg i undervisningen. Vi kan därmed ta lärdom av andra lärares planerade och genomförda undervisning. Detta i form av delade lektionstips på digitala plattformar. Därav ser vi en fördel med tillgängliga lektionstips på internet eftersom de kan beskriva hur olika digitala verktyg används i skrivundervisningen. Vidare ser vi en fördel med att kollegor enkelt kan dela med sig av sina

kunskaper och de verktyg ofta använder i sin skrivundervisning genom lektionstips. Däremot kan det finnas en risk att verksamma lärare inte anpassar lektionstips utifrån sina elever. Vidare kan de även leda till att de inte varierar sina undervisningsmetoder genom att endast använda lektionstips som de gillar. Även om lektionstips bidrar till kollegialt samarbete mellan verksamma lärare behöver vi vara kritiska till dessa. Det beror dels på att elever lär på olika sätt och har olika behov för stöttning och struktur.

Fortsatt forskning

Förslag på fortsatt forskning inom detta området är vidare textanalyser av tillgängliga lektionstips. Dessa kan komma från samma hemsida som vi använt eller från andra hemsidor som delar lektionstips. Eftersom det finns flertalet lektionstips inom både svenskämnet och andra skolämnen med inslag av digitala verktyg kan de med fördel undersökas. Inom svenskämnet ingår även läsförståelse som ett av kunskapskraven i årskurs 3. Därav kan lektionstips där läsförståelse och digitala verktyg undersökas. Detta för att få en inblick i hur digitala verktyg används i läsundervisningen för att stötta elevers läsförståelse. Ytterligare exempel på fortsatt forskning kan vara inom matematik där digitala verktyg implementeras i undervisningen. Det som kan undersökas är exempelvis hur digitala verktyg kan stötta elever vid problemlösning. Vidare ser vi att teorin om praktik och praktikarkitekturer kan användas för att undersöka andra lektionstips. Det beror på att lektionstips är beskrivningar av en planerad undervisning, alltså en praktik som ska genomföras. Därför ser vi att teori kan vara relevant för att analysera lektionstips. Däremot finns det även andra teorier som kan vara relevanta för att undersöka hur digitala verktyg används inom undervisningen.

REFERENSER

- Bergström, G & Boréus, K (2012) Idé- och ideologianalys. I Bergström, G & Boréus, K (red.) (2012) *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3:e uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Chun, D., Smith, B. & Kern, R. (2016). Technology in Language Use, Language Teaching, and Language Learning. *The Modern Language Journal*, 100(S1), ss. 64-80. doi:10.1111/modl.12302
- Cordero, K., Nussbaum, M., Ibaseta, V., Otaíza, M.J. & Chiuminatto, P. (2018). Read, Write, Touch: Co-Construction and Multiliteracies in a Third-Grade Digital Writing Exercise. *Journal of Computer Assisted Learning*, 34(2), ss. 162-173. doi:10.1111/jcal.12224
- Eriksson Barajas, K., Forsberg, C. och Wengström, Y. (2013). *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap: vägledning vid examensarbeten och vetenskapliga artiklar*. 1. utg. Stockholm: Natur & Kultur.
- Johansson, B. Svedner, P O. (2006) *Examensarbete i lärarutbildningen: Undersökningsmetoder och språklig utformning*.
- Kemmis, S. (2009). Action research as a practice-based practice. *Educational Action Research*, 17(3), ss. 463-474. doi:10.1080/09650790903093284
- Kimbell-Lopez, K., Cummins, C. & Manning, E. (2016). Developing Digital Literacy in the Middle School Classroom. *Computers in the Schools*, 33(4), ss. 211-226. doi:10.1080/07380569.2016.1249731
- Langelotz, L. (2017). *Kollegialt lärande i praktiken. Kompetensutveckling eller kollektiv korrigerings?* Stockholm: Natur & kultur.
- Skolverket (2018). *Läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: reviderad 2018*. Skolverket: Stockholm. <https://www.skolverket.se/publikationer?id=3975>
- Sofkova Hashemi, S. (2017). Socio-Semiotic Patterns in Digital Meaning-Making: Semiotic Choice as Indicator of Communicative Experience. *Language and Education*, 31(5), ss. 432- 448. doi:10.1080/09500782.2017.1305396
- Sofkova Hashemi, S. & Spante, M. (2016). Lärarprofessionens nya villkor i samhällets digitalisering. I Sofkova Hashemi, S. & Spante, M. (red.) (2016). *Kollaborativ undervisning i digital skolmiljö*. Malmö: Gleerups. ss. 9 - 19.
- Stover, K., Kissel, B., Wood, K. & Putman, M. (2015). Examining Literacy Teachers' Perceptions of the Use of VoiceThread in an Elementary, Middle School, and a High School Classroom for Enhancing Instructional Goals. *Literacy Research and Instruction*, 54(4), ss. 341-362. doi:10.1080/19388071.2015.1059911

Stover, K., Yearta, L.S. & Sease, R. (2014). "Experience Is the Best Tool for Teachers": Blogging to Provide Preservice Educators with Authentic Teaching Opportunities. *Journal of Language and Literacy Education*, 10(2), ss. 99-117.

Vetenskapsrådet (2017). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningssed_VR_2017.pdf

Warren, S. J., Dondlinger, M. J. & Barab, S. A. (2008). A MUVE towards PBL Writing: Effects of a Digital Learning Environment Designed to Improve Elementary Student Writing. *Journal of Research on Technology in Education*, 41(1), ss. 113-140.

Warren, S., Dondlinger, M.J., Stein, R. & Barab, S. (2009). Educational Game as Supplemental Learning Tool: Benefits, Challenges, and Tensions Arising from Use in an Elementary School Classroom. *Journal of Interactive Learning Research*, 20(4), ss. 487-505.

Widén, P. (2015). Kvalitativ textanalys. I Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) (2015). *Handbok i kvalitativ analys*. 2. uppl. Liber.

Yamac, A. & Ulusoy, M. (2016). The Effect of Digital Storytelling in Improving the Third Graders' Writing Skills. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 9(1), ss. 59-86.

Zoch, M., Adams-Budde, M. & Langston-Demott, B. (2016). Creating Spaces for Students to Position Themselves as Writers through Experiences with Digital Writing. *Texas Journal of Literacy Education*, 4(2), ss. 111-125.

BILAGA 1 - URVALSPROCESS

Lektionstips:	Kodnings nummer:	Granskning 1/2:	Uppfyller urvalskriterier Ja/Nej:
https://lektionsbanken.se/lektioner/att-skriva-laskigt-naturens-bildsprak/?grade=744&subject=748&section=834	1	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/bilden-och-pratbubblan/?grade=744&subject=748&section=834	2	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/bildsok-hidden-places/?grade=744&subject=748&section=834	3 (10)	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/dramaturgi-en-skrivide-i-fyrasteg/?grade=744&subject=748&section=834	4	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/en-sko-pa-vagen/?grade=744&subject=748&section=834	5	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/heatmap-skriva-dikter/?grade=744&subject=748&section=834	6 (11)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/langre-berattelser-med-cirkelmodellen/?grade=744&subject=748&section=834	7 (12)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/skriva-berattelser-lektioner-eller-idebank/?grade=744&subject=748&section=834	8 (13)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/skriva-berattelser-med-hjalp-av-musik/?grade=744&subject=748&section=834	9 (14)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/skriva-beskrivande-text-med-cirkelmodellen/?grade=744&subject=748&section=834	10 (15)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/skriva-saga/?grade=744&subject=748&section=834	11 (16)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/superhjaltar/?grade=744&subject=748&section=834	12 (17)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/ta-med-klassens-figurhem/?grade=744&subject=748&section=834	13 (18)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/aterberattande-text-med-cirkelmodellen/?grade=744&subject=748&section=834	14 (19)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/skapa-samband-med	15	1	Nej

bindeord/?grade=744&subject=748&section=835			
https://lektionsbanken.se/lektioner/beskriva-skriva-meningar-till-bilder/?grade=744&subject=748&section=836	16 (20)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/hundra-ord-pa-fem-minuter/?grade=744&subject=748&section=836	17 (21)	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/emil-gjorde-en-bravad-sa-att-hela-lonneberga-jublade/?grade=744&subject=748&section=838	18 (22)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/gissa-handlingen-med-hjalp-av-bilderbok/?grade=744&subject=748&section=838	19 (23)	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/afrika-bakom-staketet-bokprat/?grade=744&subject=748&section=1215	20 (24)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/kenta-och-barbisarna-bokprat/?grade=744&subject=748&section=1215	21 (25)	1	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/fredagsordet/?grade=744&subject=748&section=5138	22	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/ord-i-bilden/?grade=744&subject=748&section=5138	23	1	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/groddrinsen-och-larplattan/?grade=1573&subject=748&section=1215	1a	2	Nej
https://lektionsbanken.se/lektioner/konsertern-personligt-atergivande-text/?grade=1573&subject=748&section=2899	2a	2	Ja
https://lektionsbanken.se/lektioner/trad-i-var-narmiljo/?grade=1573&subject=748&section=1093	3a	2	Nej
https://lektionsbanken.se/planeringar/att-vaga-vara-sig-sjalv-om-konsnorer/?grade=744&subject=748&section=0	4a	2	Ja
https://lektionsbanken.se/planeringar/bilderboken-skriva-en-egen-bilderbok/?grade=744&subject=748&section=0	5a	2	Ja
https://lektionsbanken.se/planeringar/dagboken-ett-romanprojekt/?grade=744&subject=748&section=0	6a	2	Nej
https://lektionsbanken.se/planeringar/ett-tema-om-karlek/?grade=744&subject=748&section=0	7a	2	Ja
https://lektionsbanken.se/planeringar/livsfragor-i-en-annan-del-av-	8a	2	Ja

varlden/?grade=744&subject=748&section=0			
https://lektionsbanken.se/planeringar/avhuset-skriva-saga-och-bygga-utomhus/?grade=744&subject=748&section=0	9a	2	Ja

BILAGA 2 - ANALYS

Kod:	Sayings:	Kulturella - diskursiva arrangemang:	Doings:	Materiella - ekonomiska arrangemang:	Relatings:	Sociala - politiska arrangemang:
2a	Kamratsamtal och pararbete gynnar skrivutvecklingen . Viktigt med stöttning och struktur för skrivandet. Bildstöd. "...skapar bilder som förstärker och förtydligar bokens handling" "Samarbetet och samtalet... under skrivandet är mycket viktigt för skrivutvecklingen !" "eleverna ritar eller har ett foto som stöd för sitt skrivande..."	Lärande ses utifrån en social miljö.	ASL och genrepdagogi k. Se på konser.Återberättar gemensamt konser med bilder. Ta foto alt rita bild i skrivpar. Text till bild. Läraren modellerar inledning till text. Appen skolstil 2 skrivpar. Återberättande alt högläsning av par skriven text. Publicera text i klassrummet.	Kompetensutveckling. Digitala verktyg och materiella resurser. Budget. Klassrum. Internet?	Lojal till läroplan. ASL och genrepdagogi k. Tips på app. Publicera text i klassrummet.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
4a	Samtal om ämne bidrar till insikt. Bieffekt är bättre klassrumsmiljö. "En bra kontakt på lokala biblioteket är guld". "att läsa och samtala om andras känslor... gör inte bara insikten om likheter mellan elever ökar"	Lärande ses utifrån en social miljö. Experthjälp från biblioteket.	Samtala, läsa och diskutera om ämne. Läraren instruerar, modellerar och ger gemensamma läs- och skrivuppgifter. "Eleverna kan parvis resonera med varandra". Gratis svarstjänst från Sveriges bibliotek. (Bibblan svarar) "Gradvis kan läraren ge eleverna större "frihet" och får formulera sig både muntligt och skriftligt i egna uppgifter". Publicera text i klassrummet.	Kompetensutveckling. Digitala och materiella resurser. Klassrum. Internet	Lojal till läroplan. Tips på böcker, länkar och svarstjänst. Publicera text i klassrummet. "En bra kontakt på lokala biblioteket är guld".	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
5a	"Självklara inslag i bilderböcker är ett korrekt språk, men även en tydlig dramaturgi är viktig för att målgruppen ska förstå innehållet". Bildstöd. Favoritböcker.		Favoritböcker. Grupparbete analys av bilderböcker. Informationssök och tankekarta. Sammanfattning av bilderböckers upplägg i helklass. Skapa en bilderbok med bilder och text i par. Grovplanering	Materiella och digitala resurser. Skolbibliotek (samt skolans e-bibliotek). Internet.	Lojal till läroplan. Tips på länkar och böcker. Tankekartor.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.

			alt tankekarta. Bild till text. "Vi publicerar bilderböckerna på skolbiblioteket" (skolans e-bibliotek).			
7a	Samtal om ämne bidrar till insikt. Bieffekt är bättre klassrumsmiljö. "En bra kontakt på lokala biblioteket är guld". "Låt eleverna "skala av" dramaturgin och åskådliggöra skelettet". "Några av metoderna är EPA och före - under - efter läsning". "att läsa och samtala om andras känslor... gör inte bara insikten om likheter mellan elever ökar".	Lärande ses utifrån en social miljö. Experthjälp från bibliotek.	Samtala, läsa och diskutera om ämne. Läraren instruerar, modellerar och ger gemensamma läs- och skrivuppgifter. "Gradvis kan läraren ge eleverna större "frihet" och får formulera sig både muntligt och skriftligt i egna uppgifter". "Eleverna kan parvis resonera med varandra". Youtube film. Gratis svarstjänst från Sveriges bibliotek. (Bibblan svarar) Bokprat. EPA, före- under - efter läsning. Eleven avgör på vilket sätt uppgiften genomförs och var den publiceras (t ex på youtube, en teckning, på klassens infosida, en presentation för en klass på skolan, skicka in till lokala tidningen eller liknande).	Kompetensutveckling. Digitala och materiella resurser. Klassrum. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på länkar, svarstjänst och böcker. Tips på undervisningsmetoder. "En bra kontakt på lokala biblioteket är guld".	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
8a	Samtal om ämne bidrar till insikt. Bieffekt är bättre klassrumsmiljö. "En bra kontakt på lokala biblioteket kan också vara guld värd". "Använd de lästa böckernas dramaturgi som stöd för elevernas skrivande". "En bra metod för att variera undervisningens upplägg och samtalsstruktur är att använda EPA". "Ett framgångsrikt koncept att	Lärande ses utifrån en social miljö. Experthjälp från bibliotek.	Samtala, läsa och diskutera om ämne. Läraren instruerar, modellerar och ger gemensamma läs- och skrivuppgifter. "Gradvis kan läraren ge eleverna större "frihet" och får formulera sig både muntligt och skriftligt i egna uppgifter". "Eleverna kan parvis resonera med varandra". Gratis svarstjänst från Sveriges	Kompetensutveckling. Digitala och materiella resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på länkar, svarstjänst och böcker. Tips på undervisningsmetoder. "En bra kontakt på lokala biblioteket kan också vara guld värd".	Styrdokument. Kollegialt samarbete.

	planera för bokläsning är att tänka före - under - efter läsningen".		bibliotek. (Bibblan svarar) EPA, före- under - efter läsning. Eleven avgör vilket, på vilket sätt och var den publiceras (t ex på youtube, ett teckning, på klassens infosida, en presentation för en klass på skolan, skicka in till lokala tidningen eller liknande).			
9a	"Klä gärna ut dig vid första tillfället". Anpassningsbart lektionstips. Bildstöd. "Låt arbetet ta tid" Viktigt med struktur för skrivande. "om sagostrukturen är okänd för eleverna behöver du ge eleverna en struktur..." "bra att ha skrivit ut alla bilderna... så att de kan hämta inspiration..."		Regler i naturen och skogsromena d. Pararbete - bygga hus och ta foto på hus för att sedan skriva text. Text till bild. Två stjärnor och en önskan. Tankekartor.	Tillgång till naturen. Materiella resurser.	Lojal till läroplanen. Tips på länkar och struktur för skrivande. Två stjärnor och en önskan.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
11	Intresseväckande musik. Autentisk skrivuppgift. "Heartmap som är en visuell och konkret mall för att hitta motivation till eget skrivande". "...raplåt kan fånga elevers intresse och nyfikenhet..."		Lyssna på musik. Gemensam diskussion. Fritt skrivande. Heartmap mallen "Jag är tacksam för..." Stilfigurer i klassrummet.	Materiella och digitala resurser. Klassrum. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på bok och musik.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
12	"Strukturen ... fungerar som ett stöd och det hjälper barnen att planera sitt skrivande" Strukturer förbättrar elevernas skrivande. Anteckningar som stöd. Formulering som inspirerar barnen "Nu ska du måla en berättelse. Du är konstnären och du kan behöva..."		Högläsning eller lyssna på berättelse från: Det magiska skrinet från sveriges radio. Elr Små sagor från UR. "Låt eleverna fundera och resonera parvis med hjälp av fyrfältaren". Skriv upp elevernas tankar på tavlan i en tabell. Eleverna funderar på en egen	materiella och digitala resurser. Kompetensutveckling. Internet.	Lojal till läroplanen.	Styrdokument.

			berättelse, gärna parvis eller mindre grupp. Gemensamt skrivande - Cirkelmodellen . ("Laget runt"). Enskilt skrivande.			
13	"jag vet inte vad jag ska skriva om" alt "skriver samma krigshistoria för tionde gången". Planering kan underlätta för elevers fria skrivande. "låt tankarna mogna".		Presentera ett förslag / veckan. Enskilt eller pararbete. Tankekarta. Förslag från idébank: Bilder, rubriker elr notiser från dagstidningar. (Text till bild). Ordbok, se på nyheterna (SVT play elr liknande). Bestäm genre.	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Genre och idebank.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
14	"Med hjälp av en tydlig berättarstruktur och musik får eleverna inspiration till att skriva fantasifulle och dramatiska berättelser. Att lyssna på musik är ett effektivt sätt att skapa inre bilder!" "...musik är ett effektivt sätt att skapa inre bilder!"		Lyssna på musik alt se på musikvideo (Youtube). Kamratsamtal om "inre bilder". Rita eller måla "inre bild". Text till bild.	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på musik.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
15	"Att utveckla elevernas tänkande och skrivande kräver struktur och mycket träning, både gemensam och individuell". Samtal om ämne bidrar till insikt. "med hjälp av strukturen blir elevtexterna mycket tydligare"	Lärande ses utifrån en social miljö.	Arbeta parvis eller i mindre grupper och resonera om deras erfarenheter. Ser på SVT film. Cirkelmodellen - läs texter, sexfältaren och gemensam text. Enskilt skrivande och publicering av text.	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på undervisningsmetod. Tips på länk och samtalsämne.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
16	"De eleverna som vill och behöver starthjälp kan använda "slumpen" för att komma på idéer". "Läraren kan med fördel anslå minnesanteckningar i klassrummet så att eleverna kan använda sagorna både som stöd och inspiration". "Vi tittar extra	Lärande ses utifrån en social miljö.	Högläsning alt Det magiska skrinet från sveriges radio, elr Småsagor från UR. Gemensam analys av berättarstruktur . Parskrivande. Feedback genom två stjärnor och en önskan. Pararbete redovisas i halvklass via	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på böcker, länkar och en app.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.

	mycket på inledningar vid ett tillfälle och läser våra inledningar högt för varandra för att ge tips och inspiration till varandra att utveckla våra inledningar".		exempelvis appen Story Jumper.			
17	Samtal om ämne bidrar till insikt. "Det var bra att arbeta med uppgiften i halvklass för att kunna hinna med att se alla elever och hjälpa de elever som behövde extra stöd". Rolig uppgift.	Lärande ses utifrån en social miljö.	Gemensam diskussion om ämne. Enskilt skrivande om ämne. (Beskriv karaktär med stödord och sedan skriv text). Granskning av text. Arbeta i halvklass. Bilduppgift: Fota varandra, klipp ut bild. (Bild till text).	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen.	Styrdokument.
18	Anpassningsbar uppgift. "Rolig skrivuppgift som skapar gemenskap".		Dagbok och individuell skrivuppgift. "Läraren kan ge eleverna fria tyglar (välja innehåll) eller vara tydlig med textens innehåll och struktur". Ta foto eller rita bild. (Bild till text).	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen.	Styrdokument.
19	"Jag ser en stor vinst med att förbereda eleverna innan de släpps fria att skriva". "elever lämnas ofta ensamma i skrivandet för tidigt". Gynnsamt med samma arbetsstruktur. "ibland kan vi kanske lämna det enskilda skrivandet för tidigt till eleverna – utan att ge dem rejält med stöttning, vägledning och struktur..."	Lärande ses utifrån en social miljö.	Cirkelmodellen . Läraren modellerar hur en återberättande text kan se ut. Projektor - gemensamt skriven text. Tankekartor. Färgkoda. Kamratrespons .	Materiella och digitala resurser.	Lojal till läroplanen. Tips på bok och länkar. Tips på undervisningsmetoder.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
20	Bildstöd. Uppmana eleverna att se detaljer och tänka "utanför boxen". "Bilderna fungerar som inspiration för elever..."		Använder wikicommons för att hitta bilder. Kategorisera bilder. Inled med att skriva om en bild gemensamt. Därefter kan eleverna arbeta parvis och sedan enskilt. Text till bild.	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på undervisningsmetoder. Tips på länkar.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.

22	"Högläsning är en högtidsstund". Anpassningsbar uppgift.	Lärande ses utifrån en social miljö.	"Variera arbetsformer genom att göra uppgifterna enskilt, parvis eller i helklass, samt muntligt och skriftligt". Introduktion med video och sång. Högläsning. Före- under och efter läsningen. Frågor till text. "Därefter kan eleverna skriva enskilda svar på frågorna".	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på undervisningsmetoder. Tips på musik/ video och länk.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
24	Framgångsrikt koncept är att arbeta med boken före- under- efter läsning. En intresseväckande ingång kan vara ett se på ett klipp. EPA är en bra metod för att variera undervisningen.	Lärande ses utifrån en social miljö.	Inledning Youtube film. Eleverna bikupar med varandra. "En bra metod för att variera undervisningen är att använda EPA (enskilt – parvis – alla). Ett framgångsrikt koncept att jobba med en bok är före- under- efter läsningen".	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på länkar. Tips på undervisningsmetoder.	Styrdokument. Kollegialt samarbete.
25	Bra koncept är "före- under och efter läsningen". Anpassningsbar uppgift. "Bilden gör ont att titta på".		UR länk - "läs med Saga". En bra metod för att variera undervisningen och diskussionerna är att använda EPA (enskilt – parvis – alla). Ett bra koncept att jobba med en bok är före- under- efter läsningen. Bildpromenad. Fyrfältare.	Materiella och digitala resurser. Internet.	Lojal till läroplanen. Tips på böcker och länkar. Tips på undervisningsmetoder.	Styrdokument Kollegialt samarbete..

HÖGSKOLAN I BORÅS

Besöksadress: Allégatan 1 · Postadress: 501 90 Borås · Tfn: 033-435 40 00 · E-post: registrator@hb.se · Webb: www.hb.se